

ชอมพอดวายอินทร์ สุวรรณโคมค่านครแห่งสายนที เล่ม 3.

ฐานันตร์: เขียน

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มิถุนายน พ.ศ. 2569

กำแพม : พิสูจน์อักษร

ฉัฐธินยา : ออกแบบซื้อเรื่อง ปกนอก/ใน

จำหน่ายโดย : ฐานันตร์

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61572032847799>

<https://www.tiktok.com/@user2379961605627>

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ห้ามคัดลอก ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือนำส่วนหนึ่งส่วนใดใน นวนิยายไป
เผยแพร่ต่อ โดยไม่ได้รับอนุญาต จากเจ้าของผลงาน การละเมิด ถือเป็น
การกระทำที่มีความผิดทางกฎหมาย

ឆ្លងកាល ឆ្នាំនាគ
បិទ ឈ្នួល

ប្រឈមនឹងការស្នេហា

ស្នេហាដែលបានបោះបង់

ភាគទី ១

คำนำ

เรื่องราวใน ขอมพอดวายอินทร์ สุวรรณโคมค่านครแห่งสาयน์ที่มีได้มีเจตนาอ้างอิงถึงประวัติศาสตร์หรือพงศาวดารที่เกิดขึ้นจริง หากแต่เป็นการหยิบยกเค้าโครงจากตำนานและพงศาวดารล้านนา มาสานต่อด้วยจินตนาการของผู้เขียน

เพื่อถ่ายทอดภาพวิถีชีวิตผู้คน บ้านเรือน และการเมืองในอดีต ในช่วงเวลาที่แผ่นดินแถบนี้ ยังอยู่ในระยะก่อร่างสร้างเมือง จากชุมชนค่อย ๆ พัฒนาเป็นนครรัฐ ผ่านการขยายตัวทางการค้า อำนาจ และความเชื่อของผู้คน บ้านเมืองบางแห่งที่ปรากฏในเนื้อหา ส่วนหนึ่งมีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนได้นำมาใช้เป็นเค้าโครงประกอบ เพื่อให้เรื่องราวมีความเป็นไปได้ตามบริบทของยุคสมัย

ทุกเหตุการณ์ ทุกตัวละคร และรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ล้วนเป็นการตีความเพื่อการเล่าเรื่อง มิได้มุ่งหมาย ให้ยึดถือเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ หากแต่หวังเพียงให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงลมหายใจของผู้คนในอดีตกาล ผ่านโลกของนิยายเรื่องนี้

ฐานันตร์

ผู้แต่ง

บทที่ 33.

พญากวางดำ

ในมโนสำนึกนั้น พระองค์เห็นเงาร่างของตัววเสื่อ
ฟ้า ที่ยืนอยู่ในมุมมืดของหอคำหลวง แวตานั้นไม่ใช่
ความภาคภูมิใจ แต่เป็นความริษยาที่ฝังรากลึก ทุกครั้งที่ขุน
หลวงอินทร์ถวายได้รับการชื่นชม ทุกครั้งที่ราษฎรแซ่ซ้อง
สรรเสริญ ความอิจฉานั้นจะค่อย ๆ บ่มเพาะจนกลายเป็น
ยาพิษ

‘เหตุใดอำนาจนี้จึงมีเป็นของหนองแส เหตุใด
ความเป็นใหญ่จึงไม่ตกใหลมือกู เวียงหนองแสอันเป็นต้น
กำเนิดแห่งสายน้ำ สมควรยิ่งใหญ่ยิ่งกว่ามั่งคั่งมากกว่าสุวรรณ
โคมคำที่อยู่กลางน้ำ? หนองแสไม่ควรเป็นเมืองน้อยในมือ
ใคร แต่ควรเป็นใหญ่เหนือใคร’

แผนการกบฏที่เกิดขึ้นในวันนี้ มิใช่เรื่องบังเอิญ แต่เป็นผลจากการเฝ้ามองด้วยความอาฆาตริษามานานปี เป็นการจ้องทำลายเพื่อพิสูจน์ว่าผู้ชนะที่แท้จริง คือคนที่อยู่รอดเป็นคนสุดท้าย

หยดน้ำมนต์หยดสุดท้ายตกลงบนหน้าผาก...ภาพของความทรงจำทั้งหมดเริ่มหมุนวนและสับสน ชวนหลงอินทร์ถวายในมโนสำนึกจ้องมองภาพตนเองที่กำลังพ่ายแพ้ถูกตามล่า และนอนหายใจรวยรินด้วยพิษจากบาดแผลข้างกายคนรัก พระองค์เริ่มเข้าใจแล้วว่า ความเจ็บปวดจากการพ่ายแพ้ในครั้งนี้ ไม่ได้มาจากดาบหรือลูกเกาทัณฑ์ของกบฏ แต่มาจากความละโมภในใจคนอำนาจเงินตราความเป็นใหญ่ที่นั้นหอมหวาน และมันควรอยู่กับคนที่ใช้งานเป็น

“พระองค์ถูกเลือกแล้ว ให้เกิดมาเป็นเจ้ามหาชีวิต อำนาจอยู่ในมือหนทางเดินก็อยู่ในมือ ยามนี้พระองค์

เลือกได้ ว่าจักหันชีวิตตนไปทางไหน แผ่นดินกว้างใหญ่
แลผู้คนได้ล้าล่วนเป็นของพระองค์ มีมากถึงเพียงนี้แล้ว มี
อันใดให้หวั่นใจอีกเล่า...” เสียงของพ่ออุ้ยคำอินแว่วเข้ามา
ในความเงียบ

ในก้นบึ้งของจิต ขุนหลวงอินทร์ถวาย มองเห็น
ภาพเหตุการณ์มากมายที่ผ่านมา ในชีวิตคนมีทั้งเรื่องที่
ผิดพลาดแลสมหวัง ไม่เว้นแม้แต่เจ้าชีวิต ในคราบน้ำตามี
รอยยิ้ม ในเสียงด่าทอมีคำเียนยอสรรเสริญ ต่อให้พระองค์
จักดีและวิเศษสักเพียงใด ในมุมหนึ่งก็ถูกมองว่าไม่ดีไม่
ถูกใจได้เช่นกัน ชีวิตคนเราก็เท่านี้เอง หมอกมัวขุนหนาเริ่ม
บางเบาจางลง พระองค์เริ่มมองเห็นเส้นใยกาบกล้วยที่มัด
อยู่ที่นิ้วนางของตน เส้นใยที่สั่นไหวตามจังหวะหายใจของ
ใครอีกคนที่อยู่เบื้องล่างพระแท่นบรรทม...

“ซอมพอ...” นี่คือนเสียงแรกที่ออกมาจากปากคน
ชมไข้ พระองค์เรียกหาแม่หญิงคนรัก มิได้เรียกหาอำนาจ

นามนั้นประหนึ่งน้ำทิพย์ที่ชโลมดวงใจที่แห้งผาก
 ขุนหลวงอินทร์ถวายเริ่มหยุดดิ้นรนที่จะเป็นผู้ชนะหรือแพ้
 แต่พระองค์เลือกที่จะกอดความรักและความสุข ในยามนี้
 ขุนหลวงอินทร์ถวาย ได้เข้าใจแล้วสิ้นถึงชีวิต พระองค์เอง
 ก็เลือกเกิดมิได้ ในเมื่อชีวิตนี้ถูกลิขิตให้เป็นเจ้าคน คำที่
 มารดาเคยให้โอวาทจึงนับเป็นคำสอนที่ขึ้นนำอันดี สู่หนทาง
 กษัตริย์และความเป็นคนเหนือคน ชีพจรที่เคยแผ่วเบาเริ่ม
 กลับมาสมาเสมอ จิตเข้าสู่การหลับใหลที่ลึกที่สุด...เพื่อรอ
 วันตื่นขึ้นมามีด้วยสัจจะแห่งผู้เป็นใหญ่

ม้าสีหม่นเหาะอย่างมาตามพื้นดินที่เฉอะแฉะ ด้วย
 ตั้งแต่ตั้งค่ายพลับพลาล้อมเวียงทุ่งหลวง ฝนก็เทกระหน่ำ
 ลงมาอย่างต่อเนื่อง เจ้าแสนเมืองสิงห์แลเจ้าโยงยางคำ
 เห็นว่าการร้งรอนเช่นนี้ออกจะเสียเวลา จึงพากันแบ่ง
 กำลังคนไปตีเมืองเล็กเมืองน้อยใกล้เคียง เพื่อเอามาเข้า

ร่วมเป็นทัพของสุวรรณโคฒาคำ แลยังเป็นการหักแซ่กหักขา
ให้เวียงทุ่งหลวงขาดมือตีนเรียกตัวมาทัพศึก ให้งุ่นวาย
ขัดขวางจนเป็นเสี้ยนหนามเมืองทำการหักเอาเมืองใหญ่

เจ้าหาญหยุดม้าลงหน้าพลับพลาดน แทะเชือกเอา
ท่อนอ้อยบนหลังม้าลง แล้วเดินเข้าสู่พลับพล เจ้าสิงหา
และเจ้าศิริที่ยืนรอมอยู่มองดูสิ่งที่เจ้าหาญทำด้วยความ
สนใจ

“มึงแน่ใจเท่าใด ว่าจักมีชัยเหนือพวกมัน” เจ้า
สิงหาเดินตามานั่งลงข้างกว้าง ที่ถูกล้อมด้วยเชือกผูกมัด
ไว้ด้วยไม้คอนแกะลายวิจิตรสวยงาม

“พี่ท่าน...เรื่องนี้วางใจข้าเถิด เวียงทุ่งหลวงนี้ ข้า
หาญหักเอาชัยในการประลองกว้างมาแล้วถึงสองครา เจ้า
ศิริเกลอข้ายอมรู้ดี ถูกรื้อหรือไม่ไ้ศิริ” เจ้าหาญหันไปมอง
หน้าสหายด้วยสายตาเย้ยหยัน ด้วยเจ้าศิริเองก็เป็นหนึ่ง

ในผู้ปราชัย "แต่ครั้งนี้ก็เช่นกัน ข้าไม่ทำให้พี่ท่านแลเหล่าน
ทหารต้องเสียเวลาดอก"

“มึงมีแผนแล้วฤา ว่าจักคว่ำชัยด้วยวิธีใด”

เจ้าหาญยิ้มแล้วพยักหน้า “พี่ท่านรอดูเอาเถิด วัน
พรุ่งนี้ข้าจะให้ทุกคนได้เห็นประจักษ์ชัดด้วยตาตน ว่าไฉ่
หาญที่เป็นเพียงแค่นักเลงกว้างบ้านสบทา ก็สามารถเอา
ความถนัดอันตนมี มาหักหาญเอาบ้านเอาเมืองได้ โดยที่มิ
ต้องมีผู้ใดเสียเลือดแลเนื้อแม้แต่หยดเดียว”

แสงแดดรำไรพยายามส่องแสงแทรกผ่านกลุ่มเมฆ
ฝน ที่ยังคงตั้งเค้าเงาทะมึน แต่กลางเวียงทุ่งหลวงกลับ
คลาคล่ำไปด้วยผู้คนหนาตา พลับพลา**ประลองกว้าง**¹ถูก

¹ การชนกว้าง: กีฬาพื้นบ้านล้านนาที่นิยมเล่นกันในฤดูฝน (ช่วงเดือน
สิงหาคม-ตุลาคม) โดยนำค้ำกว้างตัวผู้ (นิยมใช้กว้างซึ่งที่มีลักษณะเขา
โค้งยาวสวยงาม) มาต่อสู้กันบนคอนไม้กลมที่มีการฝังกว้างตัวเมียไว้

ปลูกสร้างขึ้นอย่างเรียบง่ายกลางลานกว้าง ที่แวดล้อมไปด้วยหอป้อมกำแพงใหญ่

ขุนนางแลคนสำคัญจากฝ่ายในของเวียงทุ่งหลวง ต่างนั่งเรียงรายสงวนท่าที่แลวงสีหน้าเรียบเฉย เจ้าหาญราชบุตรเวียงสรวงผู้นำทัพสุวรรณโคมคำ เดินนำขุนศึกทั้งสองแลเจ้าเมืองน้อย ที่เจ้าแสนเมืองสิงห์และเจ้าโยนนางคำ บุ๊กไปตีหักเอาเมืองมาได้ เดินตามกันมาขบวนใหญ่หน้าเกรงขาม ในขณะที่คนของเวียงทุ่งหลวง เหลือแค่เพียงขุนนางบางส่วนแลเชื้อพระวงศ์ฝ่ายใน

เจ้าโยนนางคำกวาดสายตามองไปรอบสนาม กระชับด้ามดาบในมือแน่น ด้วยสัญชาตญาณพระองค์รู้ดีว่า กลิ่นอายรอบกายมิใช่กลิ่นดินหลังฝน แต่มันคือกลิ่นคาวเลือดที่ถูกซ่อนไว้ใต้สีหน้าเรียบเฉย พระองค์หันไป

ภายในเพื่อล่อให้ตัวผู้หวงอาณาเขต โดยมี "ไม้ขีด" เป็นอุปกรณ์ปั่นให้เกิดเสียงกระตุ้นความดุตัน ถือเป็นละเล่นเก่าแก่ที่สะท้อนถึงความผูกพันระหว่างคนล้านนากับธรรมชาติ

พยักหน้าให้กับนายทหารคนสนิท ที่บัดนี้ต่างกระจายกำลังปลอมตัวเป็นชาวบ้านสามัญ เดินเตร่และซ่อนกำลังปะปนไปกับผู้คนของเวียงทุ่งหลวง

ยกที่หนึ่งเริ่มขึ้น เสียงกลองรัวสนั่นแจ้งสัญญาณเริ่มประลองศึก ฝ่ายเวียงทุ่งหลวง ส่งพญาเล็บเหล็กกว่าตัวเก้งที่สุดเท่าที่ตนเสาะหามาได้ มันมีขนาดใหญ่ ปีกบนหลังงามเป็นสีน้ำตาลไหม้ ขยับคืบโจ่งแกร่งรับแสงแดดอย่างน่าเกรงขาม

ขณะที่เจ้าหาญกลับคิดเลือกกว้างตัวจ้อย ท่าทางอ่อนแอลงสนาม เสียงหัวเราะเยาะหยันดังขึ้นจากฝั่งคนเมืองทุ่งหลวง จนเจ้าแสนเมืองสิงห์ต้องกวาดตามองคนพวกนั้นที่ส่งเสียงเย้ยหยันให้ได้อาย ด้วยความไม่พอใจชั่วเวลาผ่านไปแค่เพียงเคี้ยวหมากแห้ง พญาเล็บเหล็กก็ขยับข่มขวัญจนกว้างน้อยของสุวรรณโคมคำ ถดถอยหนีตกนอนไปอย่างง่ายดาย

“หนึ่งศูนย์...เวียงทุ่งหลวงนำไปก่อนหนึ่งแต้ม!”
เสียงประกาศดังก้อง พร้อมรอยยิ้มหยิ่งผยองของขุนศึก
ฝ่ายเจ้าบ้าน แลเสียงโห่ร้องยินดีของผู้ชมการประลอง

เมื่อเข้าสู่ยกที่สอง เวียงทุ่งหลวงส่งกว้างชั้นรองลง
สนาม ทว่าฝ่ายสุวรรณโคมคำกลับส่งพญาดำทมิฬ กว้าง
ชั้นดีที่มีการฝึกประลองจนรู้ชั้นเชิงเข้าสู่การประลอง กว้าง
ทั้งสองเข้าประสานงากันอย่างดุเดือด เสียงเขี้ยวคืบหนีบ
กระทบกันดัง ฉับ ฉับ ท่ามกลางเสียงกองเชียร์ที่ดังกึกก้อง
ท้ายที่สุดแล้วพญาดำทมิฬ ก็ดัดได้ท่อนคู่ต่อสู้จนหงายหลัง
เสียที แม้นลูกมาได้ ก็เอาแต่ถอยหนี จนตกไม้คอนไปกลิ้ง
หงายท้องไม่เป็นท่า

“เสมอสมาน! ต้องตัดสินกันที่ยกสุดท้าย!”
กรรมการประกาศก้อง ผู้คนรายรอบลานประลอง เริ่มมี
การส่งเสียงเดิมพันลงเงินลงทองแลแก้วแหวนมีค่า ให้กับ
ฝั่งที่ตนถูกใจ

เมื่อยกที่สามเริ่มขึ้น บรรยากาศความตึงเครียด
ก้าวเข้ามาถึงขีดสุด เวียงทุ่งหลวงมั่นใจในแผนการ จึงส่ง
กว้างชั้นเลวที่คัดทิ้งเอามาลงสนาม เจ้าหาญก็หัวเราะว่า
เสียงดัง พระองค์ส่งกว้างชั้นรองเจ้าเมืงมะดันที่ยัง
แข็งแกร่งดี เพียงแต่เป็นรองให้แก่เจ้าดำทมิฬก็เท่านั้น
ปล่อยยให้มันลงสนามเอาชัยในยกสุดท้าย กว้างของทุ่ง
หลวงมีหรือจักสู้แรงได้? เพียงครูเดียวชัยชนะก็ตกเป็นของ
สุวรรณโคมคำ จบการประลองอย่างเบ็ดเสร็จ

“สองต่อหนึ่งยก! สุวรรณโคมคำเป็นฝ่ายชนะ!”

เสียงโห่ร้องยินดีของฝ่ายเจ้าหาญดังระเบ็งเซ็งแซ่
เจ้าหาญหันไปขยิบตาให้เจ้าสิงหาแลเจ้าศรีอย่างผู้มีชัย
ชนะ ทั้งสองเองก็ดีใจในความสำเร็จนี้ไม่ต่างกัน มาถึง
ยามนี้เจ้าสิงหาหยอมรับแล้ว ว่าเจ้าหนุ่มผู้นี้มีความสามารถ
ไม่ควรดูแคลน แต่ในวินาทีนั่นเอง เจ้านายฝ่ายในผู้หนึ่ง
ของเวียงทุ่งหลวงกลับยกมือขึ้นให้สัญญาณ!

พลธนูหนุ่มยิงจากบนหอคอยรอบทิศต่างจ้วงคันศร
 เล็งเป้าไปยังเหล่าขุนพลจากสุวรรณโคมคำ ที่ยังคงยืนเด่น
 ตระหง่านกลางสนามประลองกว้าง ชั่วอดีตใจในความยินดี
 ของผู้มีชัย ลูกธนูกลับมิได้ถูกปล่อยออกจากแหล่งเข้าใส่
 ร่างคน

“ต๊ုပ်!”

เสียงวัตถุทรงกลมตกลงมากระแทกพื้นเรือน
 พลับพลา ต่อหน้าเหล่าเจ้านายชั้นสูง แลขุนนางสำคัญ
 แห่งเวียงทุ่งหลวง มันไม่ใช่ลูกหินหรือถุงเงิน แต่มันคือ
 ศีรษะของแม่ทัพพลธนู ที่ดวงตายังเบิกโพลงแลเลือด
 กระเซ็นเต็มใบหน้า ตามมาด้วยร่างไร้วิญญาณอีกหลาย
 ร่างที่ร่วงหล่นลงจากหอคอยดังใบไม้ร่วง จนเกลื่อนสนาม
 หญ้าที่เปียกชุ่มหยาดฝน

สตรีฝ่ายในแลชาวบ้านเห็นเช่นนั้นก็พากันกรีดร้อง
แตกตื่น พากันวิ่งหนีจนลานประลองกว้างตกอยู่ในความ
โกลาหล

“แผนชั่วของพวกมึงล้มแล้ว!” เสียงพูดทรงอำนาจ
ที่ตั้งกึกก้องของเจ้าโยนยางคำ จากยอดหอคอยเปื่องบน
พระองค์ทรงชูดาบเป็นอันเลือดขึ้นชี้ฟ้า “ไอ้คนทุ่งหลวง สุมึง
เขาคิดไม่ซื่อผิวดำ ลอบวางกำลังพลซุ่มยิง หมายถึงหาร
หมู่กูเขา บัดนี้กว้างสุวรรณโคมคำมีชัย บ้านเมืองเวียงทุ่ง
หลวงตกเป็นของสุวรรณโคมคำแล้วสิ้น ผู้ใดคิดขัดขึ้นมัน
คือกบฏ จับกุมตัวไว้ อย่าให้หนีรอดไปได้แม้ดสักตัว”

สิ้นคำ เหล่านักรบที่ปะปนอยู่โดยรอบพลันสลดผ้า
คลุมออก เผยให้เห็นชุดเกราะและศาสตราครมมือ ทหาร
สุวรรณโคมคำที่ซ่อนแผนไว้ก่อนหน้านี้ บุกจู่โจมราวสายฟ้า
แลบ เสียงกรีดร้องด้วยความตกใจของชาวเมือง และเสียง
คมดาบปะทะกันระงมไปทั่วลานประลองกว้าง

เพียงไม่นาน ทหารเวียงทุ่งหลวงที่เตรียมการชุมนุม
โจมตีก็ถูกสยบลงสิ้นเชิง เหล่าเชื้อพระวงศ์และเจ้านาย
ชั้นสูงของทุ่งหลวง ถูกคมดาบจ่อลำคอและถูกจับกุมไม่
เว้นแม้แต่เด็กแลสตรี

เจ้าหาญตั้งเอาจักรออยู่ที่หน้าวังตรงผ้าเคียนเอว
ขึ้นมากัดกิน พลังมองดูสภาพความพ่ายแพ้ของผู้คน
เวียงทุ่งหลวงที่นั่งสั่นเทาอยู่บนพื้นดิน “ถูกอกแล้ว...ว่ากู
จะหักเอาบ้านเมืองนี้ โดยมีให้ทหารของกูต้องมาเสียเลือด
แลเนื้อ แต่กับเลือดแลเนื้อของผู้คิดคด...กูถือว่าเป็นค่าน้ำ
จันท์ที่ทำให้การประลองวันนี้สนุกขึ้น!”

“อูย!” เจ้านายผู้หนึ่งถ่มน้ำลายลงพื้นแลมองดูเจ้า
หาญด้วยความไม่พอใจ “คนเวียงสรวงจะมีดีอันใด แม่เจ้า
เกสรแม่มิ่งก็คิดคด พี่สาวมิงยามนี้ก็คงตกเป็นเมียขุน
หลวงท่านแล้ว แบบนี้มิงกล้าตัดหัวแม่แลพี่สาว บุษาคอ
สุวรรณโคมคำหรือไม่เล่าไอ้หาญ”

ลำอ้อยยาวเพียงศอก ฟาดลงใส่หน้าไอ้คนผู้นั้นจน
 ลำอ้อยหัก เจ้าแสนเมืองสิงห์ที่ยืนอยู่ไม่ไกลถึงกับตกใจตัว
 ชาติต่อการกระทำของเจ้าหาญ เด็กหนุ่มที่เคยอ่อนโยน
 บัดนี้กลับเปลี่ยนไปราวมิใช่คนเดิม หน้าที่เคยยิ้มแย้ม
 ยามนี้กลับขึงขังบึ้งตึง สายตาของมันราวพญามัจจุราช มี
 ต่างกับอินทร์ถวายยามโกรธเคือง

“แม่ผู้มีผิดยอมให้เขาจับกุม เมืองผู้มีผิดยุก็ทำศึก
 ไถ่โทษ แลหัวของมึงก็มีค่ามากพอ ให้กูไถ่ผิในตัวพี่สาว
 กู” สิ้นคำเจ้าหาญก็ชักดาบของทหารที่ยืนอยู่เคียงกัน เข้า
 ตัดคอคนผู้นั้นจนหัวหลุดกลงไปตามพื้นดินที่เปียกน้ำฝน
 บรรดาสตรีฝ่ายในที่ถูกมัดตัวอยู่เคียงกัน พวกกันกรีดร้อง
 ตกใจ ร่ำคนปากดีที่ถูกมัด พอไร้หัวก็ล้มลงไม่มีค่า

เจ้าศิริถึงกับยืนอึ้งตงตะลึง ตั้งแต่วังจักเจ้าหาญแล
 นับถือกันเป็นเกลอ ไม่คิดเลยว่าคนอ่อนโยนยิ้มง่าย
 สนุกสนาน จะเป็นคนเด็ดขาดดุ้นได้ถึงเพียงนี้ แลผู้ที่

นอนตายคอขาด ก็หาใช่ใครอื่น แต่มีศักดิ์เป็นถึงเจ้าอา
ของมันเอง โชคดีนักที่พ่อท่านและมันยอมยกกุฎางให้
สุวรรณโคมคำ มิเช่นนั้นมันแลบิดาคงมีสภาพมิต่างกับ
พระญาติเหล่านี้

เจ้าหาญกัดอ้อยที่ยังถือค้างอยู่ในมือเข้าปากเคี้ยว
อย่างใจเย็น ทั้งที่ยังมีหยดเลือดศัตรูกระเซ็นเปื้อนหน้า
แววตาของมันยามนี้เปลี่ยนเป็นแข็งกร้าวนิ่งลึก ไม่มีแล้ว
แววตาของคนอ่อนด้อย เจ้าหาญในวันวานได้เปลี่ยนเป็น
คนใหม่แล้วท่ามกลางชัยชนะที่เบ็ดเสร็จเด็ดขาด สายฝน
บนฟ้าก็เริ่มโปรยปรายลงมาอีกครั้ง จากไ้อหาญนักเลง
กว้างบ้านสบทา สู่เจ้าหาญขุนศึกจากสุวรรณโคมคำ ผู้ตี
หักกินเมืองเวียงทุ่งหลวงได้ด้วยพญากว้างดำทมิฬ

ชื่อเสียงของเจ้าหาญแม้มิ่ดั่งกึกก้อง แต่ถูกกระซิบ
บอกต่อเล่าขานกันไปในหมู่ผู้ปราชัยของเวียงทุ่งหลวง
เสมือนคลื่นได้นำที่ซ่อนเร้นความเชี่ยวชาญน่ากลัว ไว้

ภายใต้กระแสน้ำที่นิ่งสงบ บัดนี้เจ้าหาญมิได้มีดีเพียงเชิงกว้าง แต่ความเด็ดขาดน่ากลัวกลับเป็นที่เรื่องลือเคียงคู่กัน

เจ้านางเกศแก้วที่กำลังนั่งคัดลอกตำรา แลอบรมสั่งสอนให้เจ้ากุมารน้อยทั้งสอง อันเป็นราชบุตรของพญาศรีศักดิ์ผู้วายชนม์ ต้องเงยหน้าขึ้นมองไปยังหน้าเรือนพิมานพรหมเสก เมื่อเห็นบรรดาทหารบ่าวไพร่ กำลังถูกลูกจอนำร่างใครบางคนลงจากวอหามด้วยความทุลักทุเล

“พี่ท่านกลับมาแล้วฤา เหตุใดจึงมีผู้ใดมาแจ้งข่าวกู ขุนหลวงท่านเล่า ได้ช้างมามากน้อยสักเพียงใด” นางรีบเอ่ยถามนางข้าหลวง ที่เล่นขึ้นเรือนมา

“ผู้ที่อยู่ในวอหาม หาใช่พญาพรหมเสกเจ้าข้า แต่เป็นพระสนมเอื้องสาย นางได้รับบาดเจ็บหนักหนา หลาย

วันแล้วไม่ยอมพินต้น พญาท่านจึงส่งนางกลับมารักษาดู
ที่นี้เจ้าข้า”

คำว่านางสนมที่หลุดออกมาจากปากอินางชี้เข้ารับ
ใช้ ทำเอาเจ้าเกศแก้วถึงกับนิ่งงันใจ ด้วยหลายปีมานี้ พี่
ท่านพรหมเสกมิเคยเลี้ยวแลสตรีนางใด เอาแต่ออกทัพจับ
ศึกสร้างผลงาน อยู่ดี ๆ กับมีสตรีนั่งวอมถึงหน้าเรือน จึง
ทำให้นางนึกประหลาดใจ

“เจ้ากุมารทั้งสอง เจ้านั่งคัดตำราอยู่ที่นี้หนา
ประเดี๋ยวพีนางจักกลับมา หากเจ้าคัดตัวหนังสือได้งามแล
จบเล่มนี้ พี่จักทำขนมให้กิน แต่หากมีทั้งสองทิ้งตำราแลหนี
พี่ไปวิ่งเล่น ไม่เรียนไม่หว่ายจักลงหลังลงขา เข้าใจหรือไม่”

“เข้าใจแล้วขอรับ...” เด็กน้อยทั้งสองว่านอนสอน
ง่าย ยามสิ้นเวลาเรียน ก็มักมาเล่นอยู่ที่เรือนของนาง จน
บัดนี้แทบจักกินนอนอยู่ที่เรือนหลังนี้แทนเรือนตน

เจ้านางเกศแก้วถือพัดขนนกยุงโบกพัดวีคลายร้อน แลมองดูพวกหมอยาแลบ่าวไพร่ที่กำลังช่วยกันดูแลนาง อย่างใกล้ชิด หลังของนางมีรอยมีดดาบปาดหลังจนเป็น แผลยาว แผลนางดูดีขึ้นแล้ว แต่กลับยังไม่ยอมฟื้นตื่น ผิว กายนางขาวละเอียดเช่นสตรีในกำแพงเวียงแก้ว ผมยาว ดำลับถูกตวัดกองไว้ข้างหัว วงหน้าที่นอนตะแคงอยู่ ทำให้มองไม่ถนัดนักกว่านางผู้นี้งามหรือไม่ เห็นเพียงรูปร่าง รูปทรง ก็นับว่างามไม่น้อยหน้าใคร

“เจ้าเกศแก้ว มายืนอะไรอยู่ตรงนี้” เสียงคุ้นหูเอ่ย ขึ้นเบื้องหลังนาง

“พี่ท่าน!” นางหน้าถอดสีตกใจ เมื่อเห็นว่าพญา พรหมเสก ยืนอยู่ด้านหลังตน “ตกใจหมด! อะ... ข้าได้ยิน ว่านางคือสนมของพี่ท่าน เลยมาดูด้วยคิดประหลาดใจ”

“ทำไมฤา พี่เจ้าจักมีเมียมิได้ฤา จักเก็บพี่ไว้ให้วิ่ง เล่นกับเจ้าไปจนหัวหงอกหรืออย่างไร”

นางโบกพัดเคราะห์กับอกพี่ชายราวหยอกล้อ “ข้าจักไปว่าอะไร ก็แค่แปลกใจเท่านั้นดอก แม่ท่านรู้แล้วหรือไม่”

“แม่ท่านยังรับรู้ คนที่รู้มีเพียงพี่ท่านอินทร์ถวาย นางมีนามว่าเอื้องสาย เป็นนางข้าหลวงของเจ้านางจอมพอ”

“พี่นางจอมพอรี้...” นางทำหน้าสงสัยงุนงง “นี่มันอะไรกัน ข้าเจ้าเข้าใจว่าพี่ท่านพรหมเสกไปคล่องข้างมิใช่ฤา แล้วไปพบนางได้เช่นไร”

“เรื่องนี้ซับซ้อนนัก แลยามนี้พี่ก็เหนื่อยมาก เจ้ามิเห็นฤาว่าพี่เพิ่งกลับมาถึง หิวข้าวหิวน้ำนัก น้องนางคนงามจกมีน้ำใจ ดูแลข้าวปลาอาหารให้พี่ได้ฤาไม่ เอาไว้ข้าวถึงปากแล้วพี่จักเล่าให้ฟัง ว่าแต่มีข่าวเจ้าดารารมณีนั่งบ้างหรือไม่”

เจ้านางเกศแก้วยิ้มให้แก่พี่ชาย แลหันไปสั่งงานบ่าวไพร่ให้ไปเตรียมสำหรับขันโตกยกมาให้แก่พี่ชายตน “มี

หมายมาสามหนเจ้าข้า คราแรกเมื่อกองทัพเหยียบเข้า
เมืองปาว แลครั้งสองคือมีชัย แลครั้งนี้ใกล้ถึงกำแพงเวียง
แก้วแล้วเจ้าข้า”

“ดี... พี่จักษ์ให้มันอยู่คุมหอคำหลวง แลพี่จักษ์ได้
ออกไปช่วยเจ้าพี่อินทร์ถวาย พาพระองค์กลับคืนสุวรรณ
โคมคำ” พญาพรหมเสกพูดขึ้นลอย ๆ ด้วยสายตาเหนื่อย
ล้า

คำพูดของพญาพรหมเสก ยิ่งทำให้เจ้านางเกศ
แก้วต้องงุนงงซ้ำแล้วซ้ำเล่า “พี่ท่านเหนื่อยมากใช่หรือไม่
ไปอาบน้ำก่อนเถิด ประเดี๋ยวข้าวปลาอุ่นใหม่มาถึงจักษ์ได้
กินให้อิ่มหน้า”

นางมองดูพี่ชาย เดินเข้าไปหอมแก้มแม่เอื้องสาย
ที่นอนนิ่งไร้สติ แล้วจึงเดินออกไปยังฝั่งนอนอนตน ไม่คิด
เลยว่าคนเช่นเจ้าพรหมเสก จักรักมันในตัวสตรีนางหนึ่งได้
ถึงเพียงนี้ วาสนาของนางนัก หากนางเป็นลูกท้าวพญา

เจ้าเวียง คงได้มีตำแหน่งเป็นถึงพระชายา เห็นพี่ชายนาง
 อ่อนโยนกับคนรัก นางก็ดีใจ อยากเห็นนักหากเจ้าพรหมมี
 กุมารตัวน้อย ชีวิตคนหยาบกร้านแข็งกระด้างจักเป็นเช่น
 ไร

ตั้งแต่พญาพรหมเสกกลับถึงสุวรรณโคมคำ
 พระองค์ก็ทรงว่าการเมืองแทนองค์อินทร์ถวาย แต่ละวัน
 วุ่นวายกินนอนไม่เป็นเวลา หากว่างเว้นยามใด ก็จักทรง
 มาเฝ้าหาคุณดูแลเมื่อยรัก จนความรู้ถึงผู้เป็นมารดา พระ
 ชายาคำฟองเลยต้องมานอนเรือนเจ้านางเกศแก้วเพื่อจัก
 ได้สะดวกง่ายดายในการช่วยดูแลแม่เอื้องสาย

“แม่ท่าน... เมื่อใดกันนางจักฟื้น” นางเอื้องถาม
 มารดา แต่สายตามองพี่ชายที่กำลังควมม้าออกไปจากซุ้ม
 ประตูโขงเรือนพิมานตน “พี่ท่านพรหมเสกดูห่วงใยนางนัก

ข้าอยากให้นางฟื้นไว ๆ สงสารพี่ช้านัก งานการก็วุ่นวาย กลับคืนเรือนก็เอาแต่นั่งเฝ้านางมิพักผ่อน”

“คงอีกไม่นานดอก แม่เอื้องเสียเลือดไปมากหลาย แลในครรภ์ยังมีลูกน้อยของพี่เจ้าอีก”

เจ้านางเกศแก้วไฉนเห็นเช่นนั้นก็รีบหันกลับมาองหน้ามารดาในทันที ดวงตาของนางเบิกโพลงจนมองเห็นประกายในแววตา “ว่าอย่างไรนะ...นางกำลังท้องฤา พี่ช้ำร้ายนัก วัน ๆ เห็นวุ่นวายอยู่แต่ข้างม้า เอาเวลายามใดไปนัดพบสาวเจ้า”

“เบาเสียงเจ้าหน่อย เสียงดังเช่นนี้ไม่วังออกไป ตะโกนที่ริมทำนน้ำของเสียเลยเล่า บรรดาพ่อค้าวานิชย์แลแขกบ้านแขกเมือง จักได้ยินโดยทั่วกันเสียในคราเดียว”

“ทำเช่นนั้นได้ด้วยฤาท่านแม่”

พระชายาคำพองง้างมือติงลูกสาว ที่ทำท่าทะเล้งทะเล้งไฉนาง “เจ้าลูกคนนี้ เมื่อใดนะ เจ้าโยนจักพาผู้ใหญ่

มาขอไปเสียที แม่จ้กได้เตรียมข้าวสารอาหารแห้งแถม
พระองค์ท่านไปด้วยพร้อมตัวเจ้า”

“แม่ท่าน...มีรักลูกแล้วฤา ถึงเลือกใส่ข้าให้ไปอยู่
เสียเชียงลาว”

“มีรักดอก ดื้อรั้นเอาแต่ใจ แลยามนี้ภูก็มีแม่เอื้อง
สายมาอยู่ด้วย อีกไม่ช้านานภูก็จักได้อุ้มหลาน ไม่รักแล้ว
เจ้ามันเด็กดื้อ”

“พระชಾಯาเจ้าขา!” เสียงนางข้าหลวงเอ่ยชัดขึ้น
“พระสนมลื้มตาแล้วเจ้าข้า...นางรอดแล้ว บุญลูกรักษา
โดยแท้ พระกุมารมีบุญยิ่งนัก” นางข้าหลวงในพระชಾಯา
คำฟอง รีบเข้าไปเช็ดเนื้อเช็ดตัว ให้คนเฟิงพื้นตื่นรู้สีกสด
ชื่น

“หิวน้ำ...ขอน้ำให้ข้าหน่อยเถิด” เอื้องสายเอ่ย
ปากขอน้ำเป็นสิ่งแรก นางหลับไปนานหลายวัน จนพญา
พรหมเสกขวัญดูเสีย กลัวเมียรักจะหลับเช่นนี้ยาวนาน

พระชายาคำฟอง ให้พวกหมอยามาช่วยกันจับ พลิกตัวนาง แผลที่หลังตกละเอียดแล้ว แต่ยังคงต้องระวัง ด้วยอาจปริแตกเลือดไหลซึมได้ หากขยับตัวเร็ว

“นี่น้ำ... บุญรักษาเถิดแม่เอ๋ย มากุบ้อนให้หน้า พรหมเสกห่มแม่สัก ไปการไปงานว่างเว้น ก็จักรีบควมม้า กลับเรือนมาดูมึง หายเจ็บหายไข้ก็ดีแล้ว ลูกคงดีใจนักที่ เห็นมึงปลอดภัย”

อึ้งเอี๊ยะที่เพิ่งถูกบ้อนน้ำเข้าปาก ได้ยินคำพูดจาก เจ้าแม่คำฟอง นางก็ถึงกับน้ำตาไหล “พรหมเสก... เจ้า พี่...” เสียงแหบพร่าเอ่ยเรียกนามคนรัก น้ำตานางนอง หน้าร้องไห้สะอื้นหนักขึ้นมา จนคนในห้องขวัญเสีย แม่เจ้า คำฟองรีบย่อตัวนั่งลง โอบกอดปลอบประโลมร้องเรียกหา ขวัญคืนกายคืนหัวให้แก่นาง ด้วยคิดว่าเจ้าเอ็งตายขวัญหนีดีฝ่อจึงร้องไห้ปานเด็กน้อยหิวนม

“แม่เกศแก้ว รีบไปบอกไอ้ทหารหน้าซุ้มโขง ให้มัน
รีบไปตามเจ้าพรหมมาเรือนบัดเดี๋ยวนี้ บอกพี่เจ้าไปว่าเมีย
มันฟื้นแล้ว แลนางขวัญเสียนักร้องไห้บ่ยอมหยุด ให้มันรีบ
กลับเรือนก่อนค่อยไปเรื่องงาน”

“เจ้าข้าแม่ท่าน”

ไม่ช้านานท้าวพญาพรหมเสกก็รีบแล่นกลับคืน
เรือนพิมานตน พออีเอื้องสายเห็นพระองค์มันก็อ้าแขน
ออกรวदन้อยเห็นหน้าบิดา พญาหนุ่มไม่สนใจแม่แล
คนอื่น รีบเฝ้าเข้าสวมกอดนางด้วยห่วงหาอาทร นานหลาย
วันหลายคืนรอให้นางตื่น เฝ้าอดหลับอดนอนด้วยกลัวผี
สงจะมาขโมยเอาจิตและขวัญของนางไป ในที่สุดวันนี้ก็
มาถึง

แม่เจ้าคำฟองมองดูลูกชายที่น้ำตาไหลอาบหน้า นี่
เห็นจักเป็นครั้งแรกกระมัง ที่เจ้าพรหมเสกเป็นเช่นนี้ มิคิด
เลยว่าลูกตนจักมีรักมันได้ถึงเพียงนี้

“เจ้าเกศแก้ว ไปเอาเชือกฝ้ายมาให้แม่หน่อย แม่จักมัดมือเรียกข้าวเรียกขวัญให้นาง เจอเรื่องร้ายมา แลพี่มึงก็มิได้เสียผีต่อนาง บางทีเคราะห์ห้ามยามร้ายนี้ อาจเกิดจากผีป่วนท่านโกรธเคือง จบเรื่องร้อนเรื่องร้ายแล้ว ภูจักจัดเครื่องเช่นสรวงบูชาผีให้พี่มึงแลเมียมัน ต่อไปจักได้ไม่มีภัยอันตรายใดมารังควานมันสองอีก”

“เจ้าข้า...” เจ้านางเกศแก้วเดินกลับไปเรือนตน เพื่อหยิบเอาด้ายฝ้ายมามอบให้แม่ท่านตามรับสั่ง

ใจนางกลับคิดตามคำพูดแม่ ‘ผิดผี! ร้ายแรงถึงเพียงนี้เชียวฤา... พี่กูยังได้ทุกข์ถึงเพียงนี้ แลกูเล่าต้องตกทุกข์สถานใด’ นางหวนคิดถึงอ้อมแขนและอกอุ่นของเจ้าโยนยางคำ ในวันก่อนที่พระองค์จักไปทำศึก รู้จักพี่ท่านมานานปี นั้นเป็นหนแรกที่ได้ยินคำหวานจากปากคนร่างใหญ่ เสียงกระซิบแผ่วเบาข้างหู ทำให้ออกนางสั่นไหวทุกคราที่คิดถึงมัน

“เกศแก้ว! เร็วเข้า แม่รออยู่หนา! หากรู้ว่าเจ้าชักช้า
 เยี่ยงนี้ แม่สั่งให้เข้าไปทำการให้เสียยิ่งดีกว่าใช้เจ้า”

เสียงตะโกนเรียกของแม่เจ้าคำฟอง ทำเอาเจ้านาง
 เกศแก้วสะดุ้งตกใจหลุดออกจากภวังค์ จนหน้าเหลือ ราช
 กุมารสองพี่น้องเห็นพี่น้องแสดงท่าที่น่าขบขันก็พากัน
 หัวเราะชอบใจ

“หัวเราะเยาะพี่ๆ เจ้าสองคนว่างมากถา อยาก
 คัดตำราเพิ่มใช่หรือไม่”

“ไม่แล้วเจ้าข้า นี่ข้าก็คัดมาครึ่งวันแล้วหนา พี่
 นาง...ตอนนี้ข้ากับน้องทำเสร็จแล้ว จักขออนุญาตไปเล่น
 ได้หรือยังเจ้าคะ”

“เออไปเถิด เอาบ่าวไปด้วย แลจักกลับไปตำหนัก
 พิมานตน หรือจักนอนเรือนพี่”